

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Prez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłať
Wšědny dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ćí khmana
Žiwnosć je;
Ziwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će!

F.

↳ Sserbske njedželske łopjeno. ↲

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez tańcizisćejerńi w Budušćinje a je tam ša šchwórtlětnu pschědplatu 40 pj. dostacž

16. njedžela po šwjatej Trojizy.

Lut. 7, 11—17.

Schto njeby wutrobu polnu džělbranja měl ša tutu žonu, kiž je tak wjele czežkeho šhonika we šwojim žiwjenju? Njemóžemy podawć, kiž šwj. Łukasch nam wopiša, cžitacž hjes šuutškomneho hnucza. Kať šo wješeliny, hdnž widžimny, šo Ješuš na jejnej šrudobje džěl bjerje, šo ruuje w prawym czašu pschindže, šo by jej pomhať a jeje šylšy wutřěl. O, šo by jich wjele, kiž w šrudobje khodža, dokelž wo džěcžo žaruja, kotrež na pohrjebnišćezju špi, šnadž daloko w njepšchecželskim kraju, š rospomnjenja žarowazeje wudowy š Naina trolcht a žohnowanje dostať!

1. Wjelepruhowana czerpieťka. Haj, wona je wjele pschětracž dyrbjala, ta khuda! Najerjedny šhubi šwojeho mandželskeho. Jako wudowa wona wrěcžo wosta. A wudowina šrudoba je czežka šrudoba. To je hišćeže džěnša tať. Kelto to wobkrucza, kotrymž bě š nójnu šłote mandželske šbožo rošbite! Kať czežko, šo tať šamalutka psches žiwjenje dale namafacž! Ale tehdy bě hišćeže wjele czežšcho, hdnž žana renta a penšija njeběšćtej, hdnž šakoń šo wo wudowy njestarasche. Š wudowu mēnjeshche kóždy cžinicž móž a šchtož šchzysche. A hdnž taťka wboha wudowa na šudnišćwo džěšche, pomoz šebi wuprošhecž, potom njemějachu ša nju žadny czaš. Ššwjate pišmo nam na někotrej štronje wo wudowinej nušy powjeda.

Alle hdnž bu tuta luba žona w Nainje wudowa, mējeshche tola hišćeže jedny trolcht. Mējeshche šyna; tón bě jeje šepjera. Na njeho šo wona nadžijeshche ša dny

štaroby. Be lubosne žiwjenje, kotrež wonaj wjedžeshćtaj. Ššyn njecžinjeshche, kať telko mlodnych pacholow, kiž šo njestaraja wo štareju šarsšćejju, ale jenož šwoje wješele phtaju; wón wjedžeshche, šo dyrbjeshche šwoju štaru macž sežiwieč. A to wón š radosćezju cžinjeshche. Bě jemu wješele, jej něšćto wot tamneje lubosćezje šaptacžicž, kiž bě wón we šwojim žylšy žiwjenju tať bohacze wot šwojeje maczerje šhonik. Žyle měšto šo wješelesche nad tutym hromadze-žiwjenjom.

Dha š došom šyn ššhori. Še wón šo pschējara napinať we šwojeje štarosćezji wo macž? — Wón jara ššhori. Kať tola macž w moditwje š knjesom wojuje wo žiwjenje šyna! Kať wona jemu to šłowo pokafa: Wołaj šo šemni w czašu teje nušy, dha chzu ja cze wumóz! Alle šo šda jako by Bóh šabyl, hnadny byč. Ššyn wumrje, jenicžki, šyn! Schto budže něťk? Niz jenož žalosć roštorhny jeje wutrobu, tež štarosć šo kať czeža na jeje dušchu lehny. Hdnž tež žalosć šwoje prawo ma, štarosć njeje nušna. Žyle měšto šobu džěl bjerje na jeje šrudobje. Tehdy hišćeže njebē njestrowe wafchuje, šo wosy polne wēnzow šo do žarowazeho doma pschinjeshćechu, kotrychž krašnosć hižo jutšje šwjadnje. Dawachu khudej wudowje lēpšchi wopokas džělbranja. Brajachu šušodža: Njetrejabach žadny wos wšacž, chzemy jeho njeshć." Brajeshche pschekupz: Njecžin ša šynu šebi žane štarosćezje, pschinjeshću tebi, šchtož trejabach. A tať džěšche to dale. Hdnž džěń pohrjeba pschindže, dha džěšche wjele ludu š města š njeju. Kať šu tute wopokafy lubosćezje wutrobje wudowy derje cžinile. Ššo wē, bolosćez wo lubowaneho šyna njebē teho dla mjenje hluboka. Alle

wona nješešche swoju srudobu sečicha a sečepliwje, dofelž f Božeje ruki bjerješche. Praji f Hiobom: „tón Knjes je jo dač, tón Knjes je jo wiač; to mjeno teho Knjesa budž khalene!“ Wona plakašche, ale wona nježaloščešche we swojej bolosčzi.

Kak hinač je dženska husto žarowanje, kak hinač so pokaja! Sdyž w tutym wójuskim čzasu srudne powěseče do domow lecza, kaž čzorne rapaki po polach, kak bjestroschtne su husto dušche, kaž pohanjio, kiž žanu nadžiju nimaju. Ach, žyly kraj smjereče nam pokaja, keltož pohanstwa tola hiščeže w fšešezijanstwie teži. Wot wosjewjenki smjereče hacž do wopomnita, — kelto pohanstwa! Ale Bohužel je tež we žiwjenju fšešezijanow wjele pohanstwa; pschetož woni njewěrja do skutkowanja žiweho wošobinškeho Boha. Njemjedža nicžo wot žiweho swjaska je Ebožnikom. Ssy ty, luby čitarjo, fšešezijan? Niz jenož f njenom ale we wěrnosčzi? Je we twojim žiwjenju f jažnemu podaežu do Jesuša doschto? Abo džesch hiščeže f dželenej wutrobu a tehodla bjesmėrnje a bjestroschtne psches žiwjenje? Pschindž f Jesušej! Sdžež dawajch jemu pschimacž do žiwjenja a f swojemu prawi pschindž we swojej dušchi, potom so wunjetujetej struchlošč a sadwėlowanje, tam dawa so mėr, pokoj, haj krašnošč. A tehodla tež

2. w utrijete žylly. — Godžina pohreba je pschichča. Dolhi czah, kiž so pschi khėži shromadži. To je žobu najčežičha hodžina! Dolhož hiščeže kaschež w domje je, tak dolho mōžesch hiščeže pschežo do lubeho woblicža hladacž, tak dolho hiščeže nimajch sacžucže dželjenja. Ale hdyž so potom kaschež sacžinja, hdyž noscherjo kaschež sbėhaja, potom mēni wutroba, nētk dyrbi so samacž. Ale wón dawa nucžnym mōž a wón pschisporja wošlabijem žylnošč. Ssylnosčeže doseč! Kunje tak wjele, kaž trebanij. Tež wudowa ma žylnoščje doseč ja tutón ežežki pucž. Čžicho plakajzy dže wona sady kascheža. Tón Knjes je jeje žylnošč.

Daj, runje we srudobje shonijch, kajki Ebožnik wón je. Wón je Bōh wěrneho troschta. Ach, so njeby ty tola w srudobje troscht pola čžlowjekow pytač chyzł, kiž su tola jenož žlabi troschtarjo, ale pola teho Knjesa, kiž balšam ma ja kōždu žalosč. Wón mōže pomhacž!

To dyrbješche tež srudna wudowa shonijch. Sdyž pschi wrotach mēsta pohreba Jesuša a jeho nucžobnikow setka, dha czah smjereče do czaha žiwjenja jawadži. Snydom pošuaje Jesuž polnu žalosč, a hluboka žobuželnošč ežeňuje psches jeho dušchu. „A jako ju tón Knjes wuhlada, bē jemu jeje žel a džješche f ujej: njeplacž.“ Sdyž jedyn čžlowjek to praji, je to njemudre žłowo. Ssyly maja swoje dobre prawi. Kak husto mōžesch we žarowanjach domach kajki troscht žylschecž: „Daj to je nētk wschaf bēh žwėta.“ Ale by pschecžimo pschirodženemu bylo, hdy bychmy nētkomu žylly lubosče a žalosče wobaracž chyzli. Jesuž kam je pschi Lazarowym rowje plakač. Tehodla nadpadne žłowo ja lubu macž: njeplacž! Njemėješche wona pschicžim doseč placž wo swoje jenicžke džecžo? Ale je nēschto džiwne f Jesužowymi žłowami! Leži mōž w niach. Njeje f nimi, kaž f čžłowiskimi žłowami. Te su husto tak prošdue. Ale žłowa teho Knjesa su skutki. Pschetož, hdyž wón rjeknje, stanje so. Tak bōry hacž je wón tuto žłowo wuprajil, pschestawaju žylly so ronijch. Wotne a wulke wiža jeje woko na tutym džiwnym mužu. Nētko dōtkny so wón kascheža a wuprajil žłowo polne lubosče, žłowo polne mozy: „Młodženzo, ja praju eži, stań!“ A w žamym wokolifu sbėhny so tón morow, žiwjenje wrōče pschindže. Čzah žarowanja bu czah wjekełosče. Wōtre wolanje klicžješche. Radosč a wstajanje so sbėhajchtej: „Wulki profeta je mjes nami postawil a Bōh je f swojemu ludu pohladač.“

Dre so runje tak nještanje, hdyž ty w swojej žalosčzi wo swoje smjereče džecžo w žyljach f njemu pschindžješch. Wón nješbudži tvoje džecžo je smjereče. Ale wón wutřeje tvoje žylly. Wón dawa tebi pschi rowje twojeho džješča krašnu wěstosč, so je nētko tvoje džecžo pola njeho, so nosy nētk na hažach njebješcheho Jerusalema krocžitej; so je nētk wschej semskej srudobje ežekwylsch horjeka w njewurjeknjenej wulkej krašnoščzi. Duž pschestawaju žylly so ronijch. Nōtrehož wón troschtuje, tón je troschtowan. „Ja chzu waž troschtowacž, kaž macž jeneho troschtuje.“ A hdyž tvoje džecžo teho Knjesa Jesuša lubowasche, potom pschindže tež ta hodžina, hdyž hlōž teho Knjesa tež tvoje džecžo sbudži a f žiwjenju woła: „ja praju eži, stań!“ Tehodla wutrej swoje žylly a budž troschtny, hdyž wěsch, so tvoje džecžo f sbōžnemu a wjekełemu horjestacžu napschecžimo drėma.

„Ja praju eži, stań!“ To je pak tež dženska žadanje Jesuša f tebi! Ssy hižo je smjertneho waschnja naturškeho žiwjenja won a nuts do swjaska žiwjenja f nint pschichol? „Wdy dyrbicže so f noweho narodžicž.“ Je, kaž f kōždej njewėru! Wōtrjekū so starych hrėchow! Ssy swōlniw, so njemu pschepodacž, a we poškusnosčzi wėry po jeho žłowe tvoje dalšche žiwjenje wješč? Ja praju eži, dha shonijch hiščeže dženska džiw jeho sbudženja a žiwocžinjazeje mozy. Wōtom budžesch troschtne, sbōžne Bože džecžo. Wōtom smėješch wutreče žylly, sbōžnu nadžiju a bohate žnē wjekełosčow! Samjeń.

Rk.

Wo swobodže fšešezana.

(Wofracžowanje.)

22. To bychmy wo tym nētkotre pschirutanja dali: nje- dyrbijch skutki fšešezanškeho čžlowjeka, kiž je psches swoju wėru a je žameje nitosče Božeje so wusprawnil a sbōžny sežinil, hinač wažicž, hacž kaž su skutki Hadama a Žėwy w paradiju byle, wo ežimž 1. Wōj. 2. 15 pišane steji, so Bōh stworjeného čžlowjeka do paradisa žadži, so dyrbješche jōn wobdželacž a wobschitowacž. Nētko bē Hadam wot Boha pobožny a derje stworjeny, bjes hrėcha, so je swojim dželom a woschitowanjom so njetrebašche spobožnicž a wusprawnicž; tola so by prošdny nješkodžil, da jemu Bōh dželacž, so by paradisa žadžal, twaril a schitowal. To budžechu žame swobodne skutki byle, žameje wėry dla ežinjene, hacž jeno so by Bohu so spodobal, ale niz pobožnosč dostal, kotruž wón prjedy mēješche a kotraž budžješche nam tež wschitkim žamorōdne pschirodžena byla.

Tak tež wėryjaheho čžlowjeka skutk, kiž je psches swoju wėru sažo do paradisa žadženy a f nowa stworjeny, žameho skutka nje- potreba, so by pobožny bywal; ale so by prošdny nješkodžil a swoje ežel pschihotowal a jathowal, su jemu tajke swobodne skutki ežinijch jenicžy f Božemu spodobanju porucžene. Dale, runje kaž wužwjećeny biskop: kiž žyfwje pošwjećza, šymuje abo hewal swojeho jaštojuštwu skutk ežini, jeho tajke skutki biskopa njeješinja; haj, njeby-li wón prjedy ja biskopa žwjećeny byl, njeby tych žamych skutkow žadny khamany a by jenicžy blažniški skutk byl. Tak njebywa fšešezan, kiž, psches wėru žwjećeny, dobre skutki ežini, psches nje lėpschi abo bōle žwjećeny, (schtož nicžo khiba wėry pschisporjenje nječini); ja fšešezana, haj, njeby-li prjedy wėril a fšešezan byl, njebychu wschē jeho skutki nicžo placžile, ale bychu blažniški, khorjajomny, tamazy hrėch byle.

23. Tehodla stej tejele dwē hronje wėrnej: „Dobre, pobožne skutki nječinja nihdy dobreho, pobožneho muža, ale dobry, pobožny muž ežini dobre, pobožne skutki.“ „Šte skutki nječinja nihdy škeho muža, ale šty muž ežini ške skutki.“ Tak dyrbi pschezo

wošoba prjedy dobra a pobožna bječ, prjedy wschěch dobrých skutkow a dobre skutki sezěhuj a wufhadžeja s pobožneje, dobreje wošoby, runje kaž Šhrystuſ praji: „Sly ſchtom njenjeke žaneho dobreho ploda, dobry ſchtom njenjeke žaneho sſeho ploda.“ To džě je ſjawne, ſo plody ſchtom njenjeke, tež njerostu ſchtomy na plodach, ale ſažo, ſchtomy njeſu plody a plody roſtu na ſchtomach. Kaž dyrba džě ſchtomy prjedy bječ, hacž plody, a plody ani ſchtomow dobrých ani sſtych njecžinja, ale ſchtomy cžinja plody, tak dyrbi cžlowjek w ſebi prjedy pobožny abo sſly bječ, prjedy hacž dobre abo ſle skutki cžini. A jeho ſkutki jeho dobreho abo sſeho njecžinja, ale wón ſle abo dobre ſkutki cžini. Tehorunja widžimy na wschěch rjenjeſlach: Dobra abo hubjena ſhěža njecžini dobreho abo hubjeneho cžěſlu, ale dobry abo hubjeny cžěſla cžini dobru abo hubjenu ſhěžu. Žadny ſkutk miſchtra njecžini, kajkiž je ſkutk, ale kajkiž je miſchtr, tajki je tež jeho ſkutk. Tajke ſu cžlowjekowe ſkutki tež; kaž s nim ſteji we wě- rje abo njewěre, po tym ſu jeho ſkutki dobre abo ſle. A niž nawopaf, kaž ſo jeho ſkutki maju, po tym by wón byt pobožny abo wěrijazy; ſkutki kaž wone wěrijazeho njecžinja, tak njecžinja wone tež pobožneho. Ale wěra, kaž wona pobožneho cžini, tak wona tež dobre ſkutki cžini. Sdnyž džě ſkutki niſeho pobožneho njecžinja, ale cžlowjek dyrbi prjedy pobožny bječ, hacž ſkutkuje, potom je ſjawne, ſo jenicžy wěra ſe ſameje miſoſeje pſches Šhrystuſa a jeho ſlowo wošobu doſpoſnje pobožnu a ſbóžnu cžini, a ſo žaneho ſkutka, žaneje kaſnje ſchěſcžanej trjeba njeje k ſbóžnoſcži, ale wón je ſwobodny wote wschěch kaſnjow a ſe ſameje ſwobodny hjes ſapſacžanja wscho cžini, ſchtož cžini, a nicžo njecžini, ſo by s tym ſwój wužitk abo ſwoju ſbóžnoſcž pſtaſ — pſchetož wón je hižo naſhčeny a ſbóžny pſches ſwoju wěru a Božu miſoſež —, ale jeno, ſo by we tom Bohu ſo ſpodobaſ.

(Pſchichodnje dale.)

Wěrijazeho žohnowane žiwjenje.

Šlób: Wly wěrimy wschitzy do Boha atd.

Šso ſwoboda je ſchěſcžanej doſtaſa pſches žiwu wěru; wón kral a mēſchnik Boži s njej žohnowany ſluži ſwěru; cžike, cžerſtwe, jenaf ſtrowe wscho je w jeho ſkutkowanju; wjekele je pſchezo nowe Bohu ſlužicž, k ſpodobanju; je Boža ſlužba jemu wscho, duž lubuju tež bližſcheho. —

Škutk dobry žadny njemóže ſa ſlužicž pak ſbóžnoſcž jemu; wón drjowo je a woſtanje w žiwěj wěre kſmanj k njemu, kaž wschaf w paradisu džělo, kotrež bēſche pſchifaſane, wjekele je lubo mēlo a bē jenaf žohnowane, — tak ſchěſcžan wěrijazy džě wscho dla mjena cžini Božeho.

Wſchaf wěra žórlo luboſcže w žiwjenju je ſbóžnym jeho; wón plody dobre pſchinjeke,

žohnowanje ſhadža s njeho; wolu Božu cžinicž žada, jenaf Bohu wschudže ſlužicž, — ſa tym wošobeny hlada, ſkladnoſcž pſta kóždu wužicž, ſo ſjawnje s tym by wobſwědčik, kaſ Boh je jeho wobhuadžik.

Šlej! wuplód wěry luboſcž je, wujuam s Boha poſkicženy; ſchtož ſaſon ženje njemóže dacž, — bu s njeho wumóžene, — ſwobodu a dopſeljenje Božich kaſnjow pſchezo ſwjatnych a s tym poſne wuwjedženje s poſlecža a jaſtwa jatych. — Duž wěra lubuj wopravdže, — to k njebeſam pucž ſbóžny je! —

XIV.

Wifowaſ s wotpuſtom.

Luther je juntrócž ſa pſchicžinu, s kotrejež je reformazija zyrkwoje wuſchla, žornitwoje tež maſu a njenahladnu wěz licžik a prajik: „Swada njese nuu a bamžom je ſo dla pallia ſbēhnyſa“.

Pallium bēſche wuſka, s bēſeje jehnjazeje woſny tkana, ſe ſchizikami požadžana a wot bamža na wotſarju požohnowana a žnano tež nad cžělnymi powoſtanſkami ſw. Wětra a Pawola poſhwjecžena ſchlebjerka. Wona ſo kaž ſhornaf na mēſchniſkej draſcže noſchěſche, a to wot arzbiskopa, kotryž pak dyrbjeſche ſebi tónle wujuam wot bamža kupicž, prjedy hacž ſwoje doſtojnſtvo naſtupi.

Žako bē ſo nětko 1514 mlody, cžejcželafomny bramborſki prinž Albrecht ſa arzbiskopa w Mainz u pſchi Rheinje wuſwolicž daſ, trjebaſche tajke pallium. Luther mēnjěſche, ſo žyſa wěz wjazh hacž „groſch“ winojta njeje, ale bamž ſebi ſa nju 30 000 ſchēžnatow žadaſche, a Albrecht dyrbjeſche je jemu pjenjež na pjenjež ſapſacžicž.

Wafle 23 lēt ſtarem u bē ſo jemu biſkopſtvo w Halberſtadt u a arzbiskopſtvo w Magdeburgu dowěriſo abo lēpje prajene ſa drohi pjenjeſ pſchepodaſo. Žako bu w bližſchim cžaku tež s knjeſom nad Mainzom, trjebaſche pjenjeſ ſa nowe pallium. Wón ſebi tehodla pola bohateho pſchekupza Žugera w Augſburgu trēbny pjenjeſ požęži. Tón pak ſebi nimo danje tež rukowanje ſa wrócženje požęžonki žadaſche. Albrechtowe dobre doſhodny s tjojeho biſkopſtwa bychu ſa to doſahaze byſe, njeby-li tónle paſtyr w Šhrystuſkovej zyrkwi lēpje žitny byt hacž tamny bohacž w ewangeliju, wo kotrymž ſo tola njepraji, ſo je požęžowaſ.

Spodžitwnje ſo cžlowjekej druhdny wupucž namaſa. Runje lēto prjedy bēſche bamž Leo X. polny wotpuſt wupikaf, ſo by ſa wutwikowany pjenjeſ pētrowſku zyrkej w Romje, kotryž bē jeho prjedownik pſchetwarjecž ſapwežaf, na najrjenſcho wutwarik a doſwarik. Albrecht ſapōſkancow do Roma pōſla, ſo bychu tam jednali, hacž a pod kotrymi wumēnjenjami by bamž jemu pſchedawanje wotpuſka w němiſkich krajač pſchewoſtajik. Wón tež ſwój wotpohlad dozpi. Wotwizju wunoſchka dyrbjeſche do Roma wotedacž, ſbytk bē jeho. Ale na tónle ſbytk hndom jeho wēricžel Žugger ruſu položi a poſtaji komiſara, kiž by pſchedawarja wotpuſka pſchewodžaf a wobkēžbowaf.

Ša pſchedawanje Albrecht bōrſny muža dobn, kotryž ſo na tónle ſkutk wuſtejeſche, kaž by ſa njón ſtworjeny byt: Žana

Težela, muiča i rjada Dominikanow. Temu wón nětko instrukciju napisa a w njej schtworaku huadu wusběhny, kotruž banž ludej we wotpusku šobudželi, njenujzy wodacze wschěch hrěchow, Božu huadu a wuswobodzuje wot czišča; prawo, žebi spowjedneho wótza wolieč, liž pschestupjenja a khostanja woda; dželomnosč na wschěch kublach zyrkwe a dobrých skutkach jeje stawow, a na posledy polne wodacze hrěchow sa dusche semrjetych w czišču.

Sacžrunje tele pižmo ja přenju huadu pokutnu wutrobu a spowjedž žadašče, dha tola samjelča, šhto ma w ujednanje s Bohom i pjenjše sam i czinič.

Tak bě nětko wšcho sřadowane, a Težel s wulkim želešnym kasečom, na kotrymž dwaj twjerdaj samkaj wšřajchtaj, wučahny.

J. K.

Lutherowy wopon.

Mje žo prashachu, šhto ma wopon na žebi, kotryž nětkle tak husto na knihach wo Lutheru a reformaziji wohladajch abo tež na wobrašach Lutherowych a reformazije. „To je Lutherowy wopon!“ dyrbjach wotmolwicz. A šhto ma tutón na žebi, šhto měješe i najmenjša sa Lutheru žameho na žebi, to je Luther ras žam jenemu pscheczelej wostajak. Wón jemu něhdže tole praji:

„Mój wopon je žnamjo abo wosnamjenjenje mojeje teologije, mojeje bohawučenosče. To přenje dyrbi byč šchiz, čorny šchiz we wutrobje, šchiz, kotryž je njebarbjeny a ma jenož barbu drjewa, so bych pschezo dopomnješku na to pschi žebi měl, so ta wěra do teho šchizowaneho naž šbóžnych cžini. Sacžrunje je to čorny šchiz, wostaja wón tola tej wutrobje jeje barbu a jej nješchodži: tón šchiz njemori ale wožwi. — Tajka wutroba pak škuscha do šředža běleje róže, so by to wosnamjenjenje bylo, so wěra wjelele, trošcht a mēr dawa, so cže tak rjez, mjes lute běle róže šadži; niz po wachnju šwěta pak dawa wěra mēr a wjelele; duž tež ta róža njedyrbi cžerwjena byč ale běla. Pschetož běla barba je tych duchow a jandželow barba. Tuta róža žiwa cži nětko i njebješa-módreje barby, a to tehodla, dofelž tajke wjelele we wěrje a w duchu šapwezatk je teho pschichodneho njebješeho wješela, nětkle hižo šacžuteho a w nadžiji šapšijateho wješela, niz pak hiščeže we wschěj polnosčzi šjewjeneho. — A wokofo wscheho je položena šlota rynka, a to tehodla, so by i tutym pra-jene bylo, so tajka šbóžnojež w njebješach wěčnje traje a šjes šónza je, a so tež krašnišča je džžli wschitko wjelele a kuble, runje kaž to šloto dróžšče je hač wšcho druhe.“

Tu mašch i dobom te jenotliwe džele Lutheroweho wopona mjenowane a tež prajene, šhto wosnamjenjenja, šhto sa Lutheru wosnamjenjachu. Šódla tuteho wopona je Luther husto žwoje M. L. štajil.

Šódla tuteho wopona nadeždžesch tež hiščeže jene druhe žnamjo, wožebje na knihach a na wobrašach, kotrež nam Lutherowe knihi pokazuja. Že to wopon abo žnamjo, kotrež je Luther žwojim kniham pschistajil a wono pokazje cži jehnjo i šchiznej šhorhoju a i jeho ranj cžeže krej. So dyrbi tuto žnamjo naž dopomnicž na to, so je žo Luther je žwojej wěru a tak tež je žwojej zyrkwoju šaložil jeno na šhrystuža a jeho wumožeski škutk a so duž tež my jako ewangelško-lutherszy šchesczenjo to tež hinaš cžinicž njekněmy.

Wobej žnamjeni je Luther pornjjo žebi štajil pod 2. džel žwojeho do němškeje wěče pscheloženeho štareho šakonja, kotryž bu 1524 cžiščezany.

Lutherowa modlitwa.

„Luther, a pschezo šažo Luther!“ Prajšsch žnadž tole je špodžiwanjom, i nješpokojnosču?! My prajiny to i džakowanjom a i wješelonr! So by Luther tola hiščeže bóle do naščeje šřjedžiny štušak, so by hiščeže bóle nam psched woczomaj a tež we wuschomaj byl, a to pschede wschēm se žwojimi modlitwami, je žwojim modlenjom; pschetož modlicž, wopravdže modlicž žo tak někotryžkuli hiščeže njemóže, hewak njeby tu telko šforženja a moršotanja, telko šlabosče a njewólnosče, telko njekhmanosče a hubjenštwu byfo. Duž wukšiny tola wot Lutheru žo modlicž a modlmy žo i Lutherom w Lutherowej šylnej móžnej wěrje a dowěrje! Duž modlmy žo i nim tež takle, kaž wón žo modlił je:

„Nježe, našch Božo, my žo wješelinmy w tebi, dofelž žmy žiwi we twojej huadze! Tvoja dobrota a žmilnosč cžini, so i nami šónz njeje! (Šrudn. šh. 3, 22.) My chžemy pilnje prošpčž a žo modlicž pschecžiwu wschemu nješbožu a wschěj nuy, kotraž naž je podeschla. Žunu tola tam dóndžemy, hdžež žo wjazy modlicž njetřebamy, hdžež je lute žiwjenje a wješelenje a wěčne džakowanje a halleluja. Dowjedž naž tam psches Žesom šhrysta! Šamjen.“

Se Šerbow, ša Šerbow.

Š Poršchiz. Šandžemu njedželu, 16. šeptembra, žiwječešče šerbske poboczne towarštwu šnutsšowneho mižionštwu w našchim Božim domje lubošny, žohnowany žwjedžen. Wulka liežba nutrynych pošlucharjow běšče žo šeschla, a žwjedženštkaj předaršej šrošymješchtaj, nam wažnosčž a krašnosčž džela šnutsšowneho mižionštwu móžuje i wutrobje wješčž. Na šerbskim předowanju f. šaraš Waktar Nješwacžidški po Luk. 5, 4. 5. Nješjowu pschikash ša šnutsšowne mižionštwu a našče wotmolwjenje na jeho pschikash wostajesche, na němškim přeni duchowny krajneho towarštwu ša šnutsšowne mižionštwu w Draždžanach, f. i Trent, po Mat. 9, 35—38. wukšadowašče, so manj polne prawo, tež w šhutnym wójniškim cžaju tajki žwjedžen žwječicž, dofelž žo wješelinmy, 1. so je dželo šnutsšowneho mižionštwu pschi wschitkej jeho šlabosčzi dalewjedjenje Žesušoweho škutkowanja; 2. so šnutsšowne mižionštwu, liž chže dusche ša wěčnosčž dobheč, tola tež našchemu cžajež a ludej škuži; 3. so chže tón šujes pschi wschitkej našchěj njekhmanosčzi tež naž ša šobudželacžerjow mēčž. Wunoscht šberki bě po šerbskim šemščenju 426 hr., po němškim 174 hr.

Wot štrony Šerbow šššchachny to mējenje, so bychu žwjedženštemu předaršej jara džakowni byli, chžyl-li žwoje krašne, jadriwe předowanje w „Šomhaj Bóh“ i nadrobnišemmu wosšpominanju woczíšchecžž dacž.

Š Budjčina. Šerbska šlowna předarška konferenza šmēje žwoje našymške pošedjenje šchtwótk, 11. oktobra, po-šodnju w 1/24 hodž. w šerbskim domje.

Lutherowe šlowa.

69.

Šawěčeže štaj nan a macž japoschtowaj džēczi, biškopaj a šararšej w tym, so je ewangeli wučitaj. A i žyła, žaneje wjetščeje, šdobniščeje možy na šemi njeje, šhiba šarschisščeje nad džēcžimi; dofelž mataj duchownu a šwětnu móž nad nimi.

70.

Ša nješšym šalubowany, tež niz w žarliwosčzi, ale ja lubuju moju mandželšku.

J. K.